

da naj bo s tem tiho. Saj taka odredba ne bo pospeševala svinjereje in pridelovanja masti. To vse je le voda na mlini nemških prenapetnežev, kateri imajo vedno pred očmi, da se nam ubogim kmetom ravnotako dobro godi kot njim tam pri polnih mizah. In ako si gospod namestnik predstavlja, da mi svinje tako lahko in hitro zredimo kot on sestavi tiste odredbe, se pač zelo moti. Sicer pa gospodu namestniku svetujemo, naj le pride sam ter naj poskusi čeli dan težko delati pri tisti borni hrani, katero je določil; ho že videl, kako bo šlo. Zato pa se vedno bolj uresničuje klic: „Slovenski kmetje, proč od Gradea!“ — A. F., slovenski kmet.

O rekviziciji krompirja. Iz gornjeradgouskega okraja se nam piše: Glasom dostavljenih pol greda oddaje krompirja so posestniki po obstoječih predpisih okrajnega žitnega nadzorništva v Ljutomeru neenakomerno, zares krivično prizadeti. Nek žetveni komisar je v njemu prideljeni občini opravil poskusno kopanje krompirja na 13 mestih. Tukaj je bil donesek od 55 do 130 kg po razredih na aru. Ker je občina hribovita in ležijo njive ob robih gozdov, se je vzela večina parcel v slabše razrede. A zdaj je bilo povprečno preračunljeno arski donesek 80 kg. Ali je to pravica, da mora tisti, kateri je pridelal 55 kg na 1 ar dati toliko, kakor tisti, kateri je pridelal 130 kg in še več? Zakaj se je tedaj razredovalo? Dokazov je dovolj, da so gospice na glavarstvu vpisale toliko napak, da je sedaj preklinjevanje žetvenih komisarjev na dnevnem redu. Nekemu posestniku je n. pr. komisar zapisal 27 arav krompirja, a gospodične so mu zapisale kar 67 arav, seveda so mu sedaj ostro zapovedali oddati 2000 kg krompirja, a za gotovo mi je znano, da ga ni pridelal še niti 2000 kg sploh. V drugi občini je bila večina večjih posestnikov prosta oddaja. Nekemu kmetu, kateri je pridelal 40—50 meterskih stovov krompirja, niso vpisali niti enega ara nasajenega krompirja, temveč 41 arav zelja. Koliko so stale te gorostasne pomote denarja, je samoumevno. Kam pridemo s takim gospodarstvom? Kdo bo imel veselje do obdelovanja?

Cene za krompir ne bodo zvišane. Urad za ljudsko prehrano naznanja, da cene za krompir v pomladskih mesecih ne bodo zvišane. Vse razširjene nasprotne vesti so torej neutemeljene.

Prevažanje sadjevca in jesiba po železnici. Gospodarski urad štajerskega cesarskega namestništva naznanja, da je potrebno posebno dovoljenje za prevažanje sadjevca in jesiba ali kisa iz sadja po železnici, in sicer dovoljenja deželnega urada za zelenjavo in sadje v Gradcu, Kaiserfeldgasse št. 29. Vsako drugo tozadevno izdano dovoljenje za prevažanje je neveljavno.

Umno ravnanje z gnojem in gnojnico. Pod tem naslovom je izdalo deželno kulturno nadzorstvo štajerskega cesarskega namestništva kratko dvojezično navodilo, kako je umno ravnati s plevskim gnojem in gnojnico, kar je za naše gospodarstvo zelo velikega pomena, kajti velike množice gnojnice se pri nas še vedno iztekajo namesto na travnike in polja v potoke ali ceste, kjer ne prinašajo nobenega haska. Tozadevno navodilo se dobi brezplačno pri imenovanem uradu, treba le, da se pismeno zahteva.

Kako dela oblast z rekviriranim senom. „Miru“ se poroča: Ko sem hodil v celovški okolici, sem našel v Svetni vasi na silno množico krme, nad 1000 vagonov, ki bo, kakor so se izražali najmerodajnejši v najbližji okolici, spomladi velikanski kup gnoja, menda zato, ker je v jeseni predolgo niso pokrili. — Kmetu se odvzame toliko sena, da ne bode mogel čez zimo prerediti svoje najpotrebnejše živine, rekvirirano seno pa pustijo nepokrito na kupu, da segnje!

Licitacije konj. V štabilni konjski bolnišnici v Mariboru se radi nastalih ovir do preklica ne bodo vršile licitacije konj.

30 gramov masti za osebo. Urad za ljudsko prehrano na Dunaju je odredil, da se sme za osebo in tečen porabiti samo 30 gramov masti. To bi bilo na leto samo 1% kg na osebo. To določilo velja za vse avstrijske dežele.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatecu ni bilo v pretekli dobi nobenega popraševanja po tujem hmelju, vsled tega so bile tudi cene samo na papirju in so se gibale med 145 in 160 K za 50 kg. V hmeljskih skladiščih v Žatecu se sedaj nahaja 13.490 bal raznovrstnega hmelja.

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih trgovcev na Dunaju je dne 10. t. m. sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne do preklica: Hlodi mehki neotesani 50—65 K, trdi 60—120 K, oglati ali otesani mehki hlodi 90—125 K. Za ostale vrste lesa ni bilo določeni nobenih najvišjih cen, ker je bilo blaga veliko premalo, popraševanje po lesu pa živahno.

Dopisi

Maribor. Dne 25. januarja se bo v frančiškanski cerkvi kakor navadno slovesno obhajal praznik Matere Milosti. Vabimo hvaležne Marijine častilce, da se te svečanosti kolikor mogoče pridno udeležijo.

Maribor. Narodna zavest med mariborskimi

Slovenci raste dan za dnem. Kakor izvemo, je kljub grožnjam protestantovske „Marburgerce“ podpisalo dosej nad 1500 mariborskih Slovencev jugoslovansko deklaracijo. Podpisovanje se še nadaljuje. Če še katera Slovenka ni podpisala, se lahko oglasi v našem uredništvu, da ji preskrbimo podpisovalno polje.

St. Ilj v Slov. gor. „Slov. Gospodar“ in „Straža“ se sedaj dobivata tudi pri trgovcu g. Plevniku.

St. Jurij v Slov. gor. Kmetijska podružnica ima v nedeljo, dne 20. t. m., po rani službi božji, svoj letni občni zbor z navadnim sporedom. Kdor hoče kakšno seme naročiti, deteljno, runino ali laneno itd. naj ta dan pride, ker se bodo takrat naročila zaključila. Naročevalo se bo samo za ude. Torej pridite!

Sv. Ana na Krembergu. Kaj pa naše Bralno društvo? Mnogi prijatelji našega društva, ki so primorani biti sedaj v daljni tujini, menda mislijo, da je društvo zaspalo. Toda ne! V dokaz naj navedem kratko poročilo: Knjig se je prebralo v preteklem letu nad 400. Tudi odsek Bralnega društva Dekliška Zveza, ki je sicer ob pričetku vojne nekaj časa počival, je v lanskem letu zopet oživel in deluje z veliko vnetostjo, hoteč nadomestiti to, kar je zamudil v teku odmora. Odbor zveze je tako-le sestavljen: Predsednica Poš Ljudmila, namestnica Dež Katarina, tajnica Dež Terezija, namestnica Poš Marija, blagajničarka Rokavec Marija. Letno poročilo tajnice dokazuje, da je zveza imela v lanskem letu 12 podružnih sestankov. V 18 govorih smo slišali marsikaj koristnega in vsodbudnega za naše življenje. Deklamacij je bilo 18 in en dvogovor „Najlepši kinč.“ Naštetim naj še imena govornic: Zraven g. duhovnega voditelja in odbornic so se nastopile: Tirš Matilda, Ferk Cilika, Šipek Justa in Ivančič Julijana. Geslo Bralnega društva in Dekliške zveze pa je in ostane: „Bog in domovina!“

Sv. Andraž v Slov. gor. Pred božičnimi prazniki je postala Ilesičeva hiša v Vitomarcih hiša žalosti. Ni bilo kruti smrti dovolj, da je nenadoma stegnila svojo koščeno roko dne 17. dec. 1917 po vzorni Ilesičevi materi, je še pokosila čez 6 dni tudi dobrega hišnega očeta, katerega smo izročili materi zemlji ravno na božični praznik. Ko se drugi zbirajo okrog božičnih dreves, smo mi bili zbrani na pokopališču, da se poslovimo od Franca Ilesiča. Nismo se pa poslovili za vselej, saj Kristus nas zagotavlja: „Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor veruje v me, živi, ako tudi umrje.“ To naj zlasti tolaži zapuščene hčere, sina in ostale sorodnike. Najbolj pomilovanja in sočutja vreden je sin Franc, ki je že od l. 1915 v ruskem vjetništvu ter gotovo ne sluti, da ob svoji vrnitvi ne bo našel več ne očeta in ne matere. Pokojna Franc in Marija Ilesič sta živela vedno v najlepšem zakonskem zastopstvu in v njuno hišo so našli pot le dobri katoliški listi, kakor „Slov. Gospodar“ in „Straža.“ Franc Ilesič je bil poprej mnoga leta občinski predstojnik in do svoje smrti ud krajnega šolskega sveta. Francu in Mariji Ilesič povrni Bog, v večnosti, kar sta dobrega storila in jima daj večni mir in pokoj! Zapuščenim sorodnikom boji izrečeno na tem mestu najglobokeje sožalje! Vsemogočni vas tolaži ter vam pomaga nositi bridko usodo! — Popoldne na praznik Razglašanja Gospodovega pa smo pokopali begunca Andreja Pohor. Komaj se je Pohorjeva družina preselila k nam, da bi si zboljšala svojo begunsko usodo, že jim smrt ugrabi hišnega gospodarja. To je hud udarec za begunsko obitelj! Zapustiti so morali svoj rojstni kraj in sedaj se še tudi ločiti od svojega dragega očeta. Zapuščene sirote tolaži zavest, da mi sočutimo z Vami in da smo položili telesne ostanke Vašega ljubega očeta sicer ne v Vaš rojstni kraj, vendar pa v domačo slovensko zemljo!

Ljutomer. Katol. bralno društvo za ljutomersko okolico ima v nedeljo 20. t. m. po večernicah svoj občni zbor. K najobilnejši udeležbi starih in novih članov vabi odbor.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Na sedmini Jak. Bračič se je nabralo 12 K za avstrijski Rdeči križ. Bog plati!

St. Lovrenc ob koroški železnici. Pri nas bodo v letu 1918 sledeči uradni dnevi mariborskega okrajnega sodišča: Dne 28. januarja, 25. februarja, 28. marca, 29. aprila, 27. maja, 24. junija, 29. julija, 26. avgusta, 30. septembra, 28. oktobra, 25. novembra in 30. decembra, vsakokrat v občinski pisarni od 12. ure popoldne do 4. ure popoldne. — Napovedanega shoda prihodnje nedelje, dne 20. t. m., pri g. Kodru ne bo, ker sta poslanca gg. Roškar in Šipek nujno zadržana. Prideta pa v najkrajšem času.

Zalec. Naša izobraževalna društva prirede v nedeljo, dne 27. t. m., ob 3. uri popoldne, v Hodnikovi dvorani v Zalcu slavnost v prid ubogim domačim in begunskim otrokom. Na bogatem sporedu je govor vrlega našega mladinskega organizatorja prof. dr. Hohnjeja in dve lepi predstavi. Slovenski domoljubi, posebno žalčani in Petrovčani, pridite v obilnem številu in pokažite z dejanjem, da ljubite svoj slovenski narod in posebno njegovo bodočnost — slovensko mladino!

Braslovče. Dne 5. t. m. je po dolgi in mučni boleznii v 66. letu svoje starosti umrl vrl mož Mihael Plaskan, posestnik in mlinar v Malih Braslovčah. Rajni se je nekaj bojeval pri zasedenju Bosne. Kako je bil spoštovan, je pokazal njegov pogreb, kojega se je udeležilo veliko število ljudstva. Bil je na-

ročnik „Slov. Gospodarja“ in „Slovenca.“ Svetila vrlému možu večna luč!

Soščava. Pred kratkim smo brali v časopisih, da se je na temelju veličastne izjave ljubljanskega narodnega ženstva za jugoslovansko deklaracijo izjavilo že nad 10.000 Slovencev. Tudi me Soščevanke zahtevamo svobodno domovino, svobodno Jugoslavijo! In v dokaz temu pa pošilja soščavska dekliška Marijina družba za Tiskovni dom v Mariboru 70 K.

Najnovejša poročila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 16. januarja.

Italijansko bojišče.

Na visoki lanoti pri Asiagu je bil odbit sovražni sunek zahodno od Col del Rosso.

Vzhodno od Brente je nadaljeval Italijan svoje brezuspešne napade še v popoldanskih urah. Na vzhodnem pobočju gore Monte Pertika je sovražnik trikrat naskočil naše črte. Vsakokrat se je ponosrečil njegov naval že v našem artilerijskem in ognju strojnih pušk pod najtežjimi izgubami. Južno od gore Monte Fontana Secca so bili sovražni napadalni poskusi že v kali zadušeni. Ob spodnji Piavi živahni artilerijski boji.

Rumunski poslanik v Petrogradu prijet.

Iz Petrograda poročajo, da je bil dne 12. januarja rumunski poslanik Diamandi z vsem poslaniškim osebjem vred prijet in zaprt v peterpavlovski trdnjavi. Vzroki so neznani. Trockij je nedavno grozil, da bo brezobzirno nastopil proti nastavljenemu rumunski vladi, če se bodo v Rumuniji zatirali njegovi pristaši. Aretacija je vzbudila med diplomatičnim zastopstvom v Petrogradu nemalo razburjenje. Zastopniki Amerike, Anglije, Francije in drugih četverosporazumovih držav nameravajo vložiti pri ruski vladi proti aretaciji odločen protest.

Poljaki zahtevajo ujedinjenje Galicije s Poljsko.

V Krakovu in drugih galiških mestih so se vršila zadnje dni dobroobiskana zborovanja, na katerih se je zahtevalo, da se naj združi Galicija z novoustanovljeno Poljsko pod žezlom cesarja Karla in nasledniki iz habsburške vladarske hiše.

Listnica uredništva.

Kmet iz ljutomerskega okraja: Prosite Vašega poslanca Roškarja za posredovanje. Njegov naslov je: I. R., Dunaj, Parlament. — Buce: Tožljivo, ker ni dokazov. — A. R., Cven: Otegnili se sme samo 5% od skupne žive teže. Tehniti se sme na najbližji tehtnici. — Selnica ob Dravi: Pošljite na naslov: Sestra Klara, Gradec, Odhien-Blindenanstalt. — Moravci: Brejih telic ne smejo jemati. Vojaški kupci pa sploh nimajo pravice jemati živine, ampak samo nakupovalci živinoprometnega zavoda. — Žena iz kozjanskega okraja: Brez podpisa. Ne moremo objaviti. — Fehnsdorf: Naslov je: Jugoslovanski klub, Dunaj, Parlament. Vojno zavarovanje je prosto in se ne more nikogar v to siliti. Če agent rabi silo, ga zavrnite. — J. S., Stras: Zagovornik naj sestavi prošnjo in jo podpiše. Pošljite jo po pošti. — F. D. Zagaj: Obrnite se na Vašega poslanca dr. Jankoviča v Kozjem. — Mala Nedelja: Pritožite se na pošti. Od tu se „Slov. Gospodar“ in „Straža“ pošiljata v tolikih izvodih, kakor sta naročena. — Dobrna: Pišite posl. dr. A. Korošcu, Dunaj, Parlament. — Črešnjavec pri Slov. Bistrici: Sladkorne karte dobite samo za člane Vaše družine, za činarje ne. Glede ravnanja z vinom Vas opozarjamo na naš današnji članek „Pretakanje vina.“ — Sv. Marjeta ob Pesnici: Imenujte nam ime listega človeka, ki hujska proti „Slov. Gospodarju“ in našim poslancem, da ga izročimo roki pravice. Takim ljudem je treba odločno stopiti na prste. Pozdrave! — Lancova vas pri Ptuj: Opišite celo zadevo in jo pošljite z dokazili vred poslancu M. Brančiču. — Slovenka v Studenci pri Mariboru: Veseli nas, da hočete zbirati med tamšnjimi Slovenci podpise za deklaracijo. Polo vam drage volje preskrbimo. Le oglasite se v našem uredništvu. Veseli smo Vaše krepke volje. Le pogumno na delo za našo svobodo! Pozdravljeni! — Dopisnikom: Več stvari smo tokrat morali zaradi pomanjkanja prostora odložiti za prihodnjo številko. Prosimo kratkih poročil!